

N:o 41.

Ank. till Riksd. Kansli den 22 Mars 1875, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående byte mellan Kongl. Maj:t och Kronan, å ena sidan, samt Stockholms stad, å den andra, af mark å Långholmen.

(1. A.)

Uti berörda proposition (N:o 23) har Kongl. Maj:t gifvit Riksdagen tillkänna, hurusom i sammanhang med frågan om uppförande af ny fängelsebyggnad å Långholmen blifvit ifrågasatt ett byte af jord derstädes emellan Kongl. Maj:t och Kronan, å ena sidan, och Stockholms stad, å den andra, dervid staden skulle dels afstå en del af dess bergplats hållande 208,700 kvadratfots yta, f. d. tullinspektorsbostället om 35,350 kvadratfot, vissa delar af lägenheterna Knapersta och Henriksvik af sammanlagdt 193,920 kvadratfots innehåll och den nu öfver Långholmen gående väg om 21,414 kvadratfot, eller tillhoppa en jordrymd om 459,384 kvadratfot, dels öfverlåta eganderätten till tomten N:o 3 och vissa delar af tomten N:o 4, utgörande tillsammans 83,056 kvadratfot, som för närvarande af Kronan under besittningsrätt innehafves, hvaremot Kronan skulle till staden upplåta en del af tomten N:o 5 om 363,800 kvadratfot och en del af ofria tomten N:o 4 uppgående till 30,580 kvadratfot, eller tillsammans 394,380 kvadratfot samt derjemte förbinda sig att anlägga tvenne nya, 20 fot breda, vägar, gående från norra brohufvudet af Långholmsbron, den ena utmed den blifvande nya gränslinien för tomten N:o 5 och vidare öfver stadens berg till nu varande väg, och den andra österut i jembredd med Pålsundet öfver stadens

strandplats till Långholmsvarfvet, varande samtliga här ofvan omförmälda jordstycken anmärkta å en med anledning af bytesförslaget år 1874 upprättad planritning. Genom det sålunda ifrågasatta utbyte skulle Kronan förvärfa eganderätt till områden, som äro för det nya fängelset erforderliga eller för båda fängelserna i öfrigt oundärliga eller behöfliga, hvarjemte den fördel skulle vinnas, att all mellan båda fängelserna belägen mark afvensom den närmast vester om dem liggande blefve Kronans tillhörighet; och har Kongl. Maj:t, sedan stadsfullmäktige, i ärendet hörde, förklarar det föreslagna bytet böra från stadens sida antagas samt Öfverståthållare-embetet tillstyrkt dess godkännande, nu föreslagit Riksdagen, att den del af Kronans ifrågavarande lägenheter å Långholmen, som enligt hvad ofvan är framställt, skulle mot Stockholms stad tillhörig mark utbytas, måtte på sådant sätt få användas.

Stats-Utskottet, som till behandling förehaft detta ärende och dervid tagit kännedom af de, detsamma rörande, handlingar, har ej funnit vidare att mot Kongl. Maj:ts förslag erinra, än att, derest en ifrågasatt väganläggning från f. d. tullhustomten utefter Långholmens norra strand kommer till verkställighet, Kronans lägenheter blifva på alla sidor afstängda från de Långholmen omgifvande vatten, hvadan och då det torde vara nödigt att tillse, det tillträde till sjön åtminstone å någon sida fängelset beredes, Utskottet funnit sig böra hemställa,

att hvad Kongl. Maj:t täckts föreslå, måtte af Riksdagen bifallas med vilkor att, då utbytet verkställs, Kongl. Maj:t och Kronan tillförsäkras rättighet för all framtid af fritt tillträde till och begagnande af någon del af de Långholmen omgifvande vattendrag.

Stockholm den 22 Mars 1875.

På Stats-Utskottets vägnar:

ARVID FR:SON POSSE.